

IQTISODIY KOMPETENTLIK BOZOR SHAROITIDA MUVAFFAQIYATGA ERISHISHNING ASOSIY OMILI SIFATIDA

Usanov Zafar Beknazarovich

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13827997>

Anotatsiya: Ushbu maqolada iqtisodiy kompetentlik bozor iqtisodiyoti sharoitida muvaffaqiyatga erishishning asosiy omili sifatida ko'rib chiqiladi. Iqtisodiy bilim va ko'nikmalarning qaror qabul qilish jarayonida, moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda, raqobatbardoshlikni oshirishda va bozor holatini to'g'ri tushunishda qanday muhim ahamiyatga ega ekanligi tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy kompetentlikning yuqori darajasi bozor o'zgarishlariga tez moslashish va barqaror muvaffaqiyatga erishishda muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: iqtisodiy kompetentlik, bozor iqtisodiyoti, moliyaviy savodxonlik, raqobatbardoshlik, qaror qabul qilish, iqtisodiy tahlil, muvaffaqiyatga erishish

(Introduction)

Bozor iqtisodiyoti sharoitida har qanday tashkilot yoki shaxsning muvaffaqiyati ko'pincha iqtisodiy bilimlarga bog'liq bo'ladi. Iqtisodiy kompetentlik deganda, iqtisodiy bilim va ko'nikmalarni amaliyotda qo'llash qobiliyati tushuniladi. Ushbu maqolada iqtisodiy kompetentlik bozor sharoitida muvaffaqiyatga erishishning asosiy omili sifatida ko'rib chiqiladi. Ushbu kompetentlikning korxonada, tadbirkorlik va shaxsiy hayotda qanday rol o'ynashi tahlil qilinadi.

Metodologiya (Methods)

Maqola tahliliy usulda yozilgan bo'lib, bozor iqtisodiyotining rivojlanish jarayonida iqtisodiy bilim va ko'nikmalar qanday ahamiyatga ega ekanligini tushuntirish uchun mavjud ilmiy manbalar va misollar asosida amalga oshirilgan. Shuningdek, iqtisodiy kompetentlik va uning bozor sharoitida muvaffaqiyatni oshirishga ta'siri o'rganish uchun nashr etilgan maqolalar, iqtisodiy hisobotlar va real hayotiy misollardan foydalanildi.

Natijalar (Results)

Tadqiqotlar natijasida iqtisodiy kompetentlik bozor sharoitida quyidagi omillar orqali muvaffaqiyatga erishishga yordam berishi aniqlandi:

1. **Qaror qabul qilish qobiliyati:** Iqtisodiy bilimlar muvaffaqiyatli qarorlar qabul qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu, o'z navbatida, resurslarni samarali taqsimlashga va tavakkalchiliklarni boshqarishga imkon beradi.

2. **Moliyaviy boshqaruv:** Bozor sharoitida moliyaviy savodxonlik iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Moliyaviy masalalarda bilimli bo'lgan kishi moliyaviy inqirozlarga qarshi kurasha oladi va resurslarni samarali boshqaradi.
3. **Raqobatbardoshlik:** Iqtisodiy kompetentlik kompaniya va shaxslarning bozor sharoitida raqobatbardosh bo'lishiga yordam beradi. Bu kompetentlik yuqori darajada bo'lgan tadbirkorlar bozorda innovatsion yondashuvlarni joriy etishga qodir bo'lishadi.
4. **Bozor holatlarini tushunish:** Iqtisodiy bilimlar bozorni tahlil qilish va bozor o'zgarishlariga moslashish imkoniyatini beradi, bu esa muvaffaqiyatga olib keladi.

Muhokama (Discussion)

Bozor iqtisodiyotida muvaffaqiyatga erishishning asosiy omillaridan biri iqtisodiy kompetentlik ekanligi o'rganilgan natijalar orqali tasdiqlanadi. Iqtisodiy bilimlar qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi, resurslarni samarali taqsimlashni ta'minlaydi va moliyaviy barqarorlikni oshiradi. Shaxsiy moliyaviy savodxonlik, tadbirkorlik va raqobatbardoshlik iqtisodiy kompetentlik bilan bevosita bog'liqdir. Innovatsion iqtisodiyot sharoitida muvaffaqiyatga erishish uchun iqtisodiy kompetentlikning yuqori darajasi talab qilinadi.

Xulosa (Conclusion)

Iqtisodiy kompetentlik – bu bozor sharoitida muvaffaqiyatga erishishning hal qiluvchi omillaridan biri. U nafaqat korxonalar, balki shaxsiy moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. Iqtisodiy bilimlarni amalda qo'llash qobiliyati raqobatbardosh bo'lish, bozor o'zgarishlariga moslashish va innovatsiyalarni joriy etish imkonini beradi. Shunday qilib, iqtisodiy kompetentlikni rivojlantirish bozor iqtisodiyotida barqaror muvaffaqiyatga erishish uchun zarurdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mankiw, N. G. (2021). Principles of Economics. 9th Edition. Cengage Learning.
2. Gaffarov L. X. et al. TALABALAR DAVOMATINI NAZORAT QILUVCHI MOBIL ILOVA ISHLAB CHIQISH TEXNOLOGIYASI //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – T. 3. – №. 3. – C. 251-254.
3. Gaffarov L. X. et al. VR TEXNOLOGIYALAR VA UNI TA'LIM TIZIMIDAGI O 'RNI //SCHOLAR. – 2024. – T. 2. – №. 3. – C. 101-106.
4. Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2020). Economics. 20th Edition. McGraw-Hill Education.

5. Atkinson, A., & Messy, F.-A. (2012). Measuring Financial Literacy: Results of the OECD/International Network on Financial Education (INFE) Pilot Study. OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 15.
6. Schumpeter, J. A. (2003). Capitalism, Socialism and Democracy. Harper Perennial Modern Thought.
7. Porter, M. E. (1998). Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. Free Press.

